

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3To/3/2017
Identifikačné číslo spisu:	9516100169
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9516100169.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a členov senátu JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela v trestnej veci obžalovaného J. P. pre obzvlášť závažný zločin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, vedenej na Špecializovanom trestnom súde, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. BB-4T/26/2016, na verejnom zasadnutí konanom 26. júla 2017 v Bratislave, o odvolaní obžalovaného J. P., ktoré podal prostredníctvom obhajkyne JUDr. Evy Mišíkovej, advokátky v Bratislave proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 24. apríla 2017, sp. zn. BB- 4T/26/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obžalovaného J. P. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-4T/26/2016, bol obžalovaný J. P. uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

ako konateľ obchodnej spoločnosti C. s.r.o. (ďalej len „C.“), ktorý mal podľa § 135a zákona č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov Obchodného zákonníka povinnosť vykonávať pôsobnosť konateľa s odbornou starostlivosťou, v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, takto nekonal, keď po tom, čo 12. augusta 2009 uzavrel v mene C. s H., a.s. Zmluvu o úvere č. XXX/XX/XXXXXX, na základe ktorej bol C. poskytnutý strednodobý úver vo výške 3,5 mil. eur, hoci C. mala ku dňu 31. decembra 2009 dostatok finančných prostriedkov, vedomý si existenčných následkov pre spoločnosť, neuhradil mimoriadnu splátku istiny úveru vo výške 700 tis. eur, ktorú bola C. povinná v zmysle Zmluvy o úvere splatiť do 31. decembra 2009, čím porušil podmienky splácania úveru, čo spôsobilo vyhlásenie splatnosti úveru (default) a následne v rámci vysporiadania úveru v rozpore s obchodnou stratégiou a investičnými zámermi C. vykonal úkony existenčne ohrozujúce záujmy spoločnosti C., spočívajúce v tom, že dňa 26. apríla 2010 v Bratislave podpísal v mene C. ako predávajúcim ekonomicky zjavne nevýhodnú kúpnu zmluvu so spoločnosťou M. a.s. (ďalej len “M.”) ako kupujúcim, predmetom ktorej bol predaj nehnuteľností vo vlastníctve C. evidovaných na LV č.

XXXX a č. XXXX, vedených Katastrálnym úradom v Q., Správa katastra Q., okres Q., obec E., k. ú. E. za kúpnu cenu vo výške 7 mil. eur aj napriek tomu, že C. nadobudla predávané nehnuteľnosti na základe Kúpnej zmluvy o prevode nehnuteľností z 28. septembra 2007 a kúpnej zmluvy z 10. augusta 2009 za celkovú cenu 11 682 805,54 eur, o čom vedel, pričom súhlasil so spôsobom úhrady kúpnej ceny zo strany M. tak, že časť kúpnej ceny vo výške 3 863 898,97 eur kupujúci vyplatí priamo na účet H., a.s. za účelom úplného splatenia pohľadávky H., a.s. voči C. z titulu úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere č. XXX/XX/XXXXXX z 12. augusta 2009 a jej dodatku č. 1 z 26. augusta 2009 a časť kúpnej ceny kupujúci poukáže na účet spoločnosti E., so sídlom R. XX, X J., H. XXXX, F., B. (ďalej len "E.") za účelom splatenia pohľadávky E. voči C. z titulu opčnej prémie na kúpu akcií M., na základe ekonomicky nevýhodnej, nevyváženej a záujmy C. poškodzujúcej Zmluvy o kúpe cenných papierov s právom opcie, ktorú 26. apríla 2010 v mene C. ako kupujúcim uzavrel so spoločnosťou E., ako predávajúcim, v ktorej akceptoval celkom zjavne neprimerane vysokú výšku opčnej prémie vo výške 3 136 101,03 eur na kúpu akcií emitenta M. s celkovou menovitou hodnotou 25 tisíc eur, s povinnosťou zaplattenia opčnej prémie do 15 kalendárnych dní odo dňa podpisu zmluvy a po uplatnení práva opcie trvajúceho do 30. apríla 2012 kúpu definovaných akcií M. za celkovú kúpnu cenu vo výške 7. mil. eur a to napriek tomu, že ako konateľ C. vedel, že spoločnosť nemá a nebude mať finančné prostriedky na to, aby bol naplnený predmet tejto zmluvy, takto konaním postrádajúcim ekonomickú zmyslupnosť zbavil C. developovaných pozemkov, nevyhnutných k naplneniu jej podnikateľských zámerov, čím spoločnosť C. spôsobil škodu vo výške 7 818 906,57 eur.

Za to bol obžalovanému J. P. podľa § 237 ods. 4, § 38 ods. 2, § 36 písm. j/, § 37 písm. e/ Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Trestného zákona súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona obžalovanému uložil ochranný dohľad.

Podľa § 78 ods. 1 Trestného zákona ochranný dohľad uložil na 16 (šestnásť) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej strane spoločnosti J., s.r.o. so sídlom D. XX, P. XXX XX, IČO : XX XXX XXX, spôsobenú škodu vo výške 7 818 906,57 eur.

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-4T/26/2016, zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní 24. apríla 2017, odvolanie obžalovaný, a to proti výroku o vine ako aj proti výroku o treste a náhrade škody. Podané odvolanie obžalovaný následne na výzvu súdu doplnil podaním doručeným súdu 29. mája 2017.

Podľa názoru obžalovaného napadnutý rozsudok bol vydaný výlučne na základe princípu formálnej pravdy, ktorý je typický pre rozhodovanie civilných súdov. Prvostupňový súd sa dôsledne neriadil zásadami trestného konania (§ 2 ods. 12, ods. 7 Trestného poriadku) a vydal napadnutý rozsudok, ktorý z týchto dôvodov obsahuje nesprávne výroky o vine obžalovaného, o treste a o povinnosti nahradiť škodu poškodenej spoločnosti. Prvostupňový súd zásadným spôsobom porušil práva na obhajobu obžalovaného tým, že o návrhoch na doplnenie dokazovania nerozhodol, s niektorými obhajobnými tvrdeniami sa vôbec nezaoberal a svoje rozhodnutie oprel o absolútne nepoužiteľné dôkazy. Súd napr. v neprospech obžalovaného vyhodnotil jeho tvrdenie, že : „ďalšie rokovania už viedol R. s U. sám na letisku vo Viedni“ (str. 27, štvrtý odsek rozsudku). Z argumentácie súdu nie je možné zistiť, na základe čoho má byť toto tvrdenie vyhodnotené v neprospech obžalovaného. Z obsahu výsluchu E. U. a T. P. je zrejmé, že O. R. mal o pripravovanej transakcii v celom rozsahu vedomosť a že s ňou súhlasil.

Obžalovaný žiadal oboznámiť na hlavnom pojednávaní listinný dôkaz - výpis z jeho účtu v K. a.s., pobočka S., č. účtu XXXXXXXXXXXX za mesiac december 2009, ktorý dôkaz mal preukázať, že peniaze vo výške 700 000 eur ako zmluvnú pokutu od firmy J. neprevzal od Ing. B. I. v decembri 2009, ale

koncom mesiaca september 2009. List o uplatnení zmluvnej pokuty je vyhotovený 5. decembra 2009 s tým, že ho mal prevziať Ing. B. I. 6. decembra 2009 (nie je ním podpísané prevzatie). Obžalovaný bol v dňoch 4. decembra až 6. decembra 2009 so svojou rodinou v E. a od 7. decembra vo R., odkiaľ 9. decembra 2009 cestovali do Paríža. O tom svedčia bankové transakcie z jeho bankomatovej karty. Preto v tomto časovom rozpätí nemohol dňa 5. decembra 2009 podpísať list o uplatnení zmluvnej pokuty. Od 14. decembra 2009 bol vo Viedni a do Bratislavy sa vrátil až 16. decembra 2009 v popoludňajších hodinách, kedy o 14:30:08 hod. prostredníctvom bankomatovej karty vykonal výber 1 500 eur. Keby bol prevzal sumu 700 000 eur od Ing. B. I., nebol by vyberal hotovosť z bankomatu. Súd sa návrhom na vykonanie tohto dôkazu vôbec nezaoberal.

Súd nebral do úvahy tvrdenia obžalovaného, že vyhotovený znalecký posudok je neúplný (znalkyňa prof. Ing. Helena Majdúchová, CSc. na hlavnom pojednávaní 17. marca 2017 uviedla „nemali sme k dispozícii kompletne účtovníctvo“). Celá účtovná dokumentácia sa nachádzala u poškodeného, preto je nelogické konanie súdu, ktorý od obžalovaného požadoval predloženie akýchkoľvek účtovných dokladov.

Prvostupňový súd upustil od výsluchu kľúčového svedka O. R., čím boli porušené základné princípy trestného konania - princíp bezprostrednosti a ústnosti.

Prvostupňový súd ďalej na str. 28 rozsudku vyslovil záver o nepravdivosti obhajobných tvrdení obsahom znaleckého posudku, ktorý vychádzal len z podkladov vybraných účelovo zástupcami poškodenej spoločnosti a tento svoj záver sa snažil súd podporiť vyjadreniami svedkyne C. T., ktorá si však zjavne na nič podstatné nespomína. Takýto záver súdu obžalovaný považuje za nesprávny a inkvizitický.

Na str. 29 - 30 rozsudku sa prvostupňový súd pokúšal odôvodniť správnosť výrokov napadnutého rozsudku úvahou o výške poskytnutých finančných prostriedkov O. R. prostredníctvom spoločnosti Q.. Súd nevzal do úvahy tvrdenie obžalovaného, že podstatnú časť finančných prostriedkov poskytnutých R. použil na základe jeho žiadosti na iné účely (rodinný dom v hodnote 1 017 000 eur v A.). V tomto dome bývala aj Q. J., ktorá bola partnerkou R. a formálne 10 % spoločníčkou spoločnosti C., s.r.o.. Súd ani túto svedkyňu nevypočul, o návrhu vôbec nerozhodol. Úvaha súdu vo vzťahu k účelu použitia finančných prostriedkov oficiálne poskytnutých spoločnosti C., s.r.o. spoločnosťou Q. (uvedená na str. 29 -30 rozsudku) je tak v plnom rozsahu svojvoľná a nie je možné na ňu prihliadať.

Obžalovaný ďalej nesúhlasí s právnou kvalifikáciou skutku a striktný výklad ustanovení Obchodného zákonníka v trestnom práve považuje za neopodstatnený formalizmus. V tejto súvislosti poukazuje na českú judikatúru (uznesenie Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 11 Tdo 1081/2004). Orgány činné v trestnom konaní a ani súd vôbec neskúmali vzťah medzi minoritnou spoločníčkou Q. J. a majoritným spoločníkom O. R.. Táto spoločníčka a konateľka pritom v čase skutku zjavne za spoločnosť nekonala. Objasnenie tejto skutočnosti je potrebné za účelom zistenia, či prípadný súhlas a schválenie O. R. so spornou transakciou, ktorá sa obžalovanému kladie za vinu, bolo možné brať z materiálneho hľadiska ako súhlas a schválenie „jediného spoločníka“ spoločnosti C..

V súvislosti s preukázaním fyzickej existencie finančných prostriedkov u obžalovaného vo výške potrebnej na zaplatenie prvej mimoriadnej splátky úveru nebol vypočutý svedok S. M., ktorého obhajoba navrhla, pričom prvostupňový súd sa týmto návrhom vôbec nezaoberal (11. januára 2017).

Prvostupňový súd sa nezaoberal ani dôkazmi, ktoré obžalovaný predložil na svoju obhajobu (tvrdenie súdu na str. 27 rozsudku, že nepreukázal založenie súkromných nehnuteľností v jeho vlastníctve).

Tvrdenie, že poskytnutie pôžičky spoločnosti O., a.s. bolo z ekonomického hľadiska konaním, ktoré bolo v rozpore s povinnosťou konateľa vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou síce vychádza z obsahu znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 3/2014, avšak tieto závery jednak nemajú oporu v žiadnom z výsledkov znaleckého dokazovania, jednak nimi znalci riešili v

rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 Trestného zákona právne otázky a jednak neposkytnutie takejto pôžičky by z hľadiska spôsobeného následku nemalo žiadny význam. Obžalovaný zdôraznil skutočnosť, že celé konanie, ktoré sa mu kladie za vinu vykonal relatívne krátko potom, ako sa stal konateľom spoločnosti, čo by logicky nikdy nevykonal, ak by mal v úmysle spáchať trestný čin. Z výsluchov svedka O. R. je zrejmé, že jeho podnikanie je založené na živelnom presúvaní finančných prostriedkov bez toho, aby ovládal účtovné postupy. V popise skutku sa obžalovanému ďalej kladie za vinu, že uzavrel pre spoločnosť C., s.r.o. nevýhodné zmluvy. Prvostupňový súd však opomenul, že tieto podmienky nadiktovala protistrana, zástupcovia skupiny O. (výsluch svedka Ing. R. J.) a spoločnosť C. nemala možnosť akejkolvek vyjednávacej pozície (výsluch E. O.) a mohla tieto nadiktované podmienky iba akceptovať alebo neakceptovať.

V ďalšom obžalovaný poukázal na e-mailové komunikácie medzi E., P., V., J., P., A., R., ktorými sa súd nezaoberal. Navyše tým, že neboli títo svedkovia vypočutí (okrem R.), došlo v prípravnom konaní k porušeniu základnej zásady trestného konania - náležité zistenie skutkového stavu.

Z výsluchu svedka E. O. je možné zistiť, nenaplnenie subjektívnej stránky trestného činu obžalovaným.

O. R. potvrdil vo svojom výsluchu 20. februára 2013, že sa zúčastnil rokovania s E. U., ktorý mu na ďalšom stretnutí na letisku vo Viedni povedal, že pozemky predá a zaplatí úver a zvyšok peňazí mu vráti. Napriek tomu si R. v trestnom konaní prostredníctvom svojho splnomocneného zástupcu nárokoval celú sumu vyčíslenú ako škoda. Splnomocnený zástupca uviedol pri výsluchu 6. septembra 2016, že táto škoda nebola zo strany C. uplatňovaná v inom súdnom konaní a ani uhradená. Spoločnosť C. pritom obžalovaného P. v civilnom konaní žadovala o náhradu škody 27. januára 2012. Konanie o žalobe bolo zastavené preto, lebo žalobca nezaplatil súdny poplatok. Ak by tvrdenia prvostupňového súdu o tom, že spoločnosť C., s.r.o. mala dostatok peňazí na zaplatenie prvej splátky boli pravdivé, potom by pravdepodobne mala aj na zaplatenie súdneho poplatku.

Svedkyňa C. T. (účtovníčka spoločnosti C.) nepriamo potvrdila, že uvedená spoločnosť mala od roku 2009 finančné problémy.

V ďalšom obžalovaný uvádza okolnosti uzatvorenia kúpnych zmlúv na prvú a druhú časť pozemkov, uzatvorenie mandátnej zmluvy z 12. mája 2010, zmluvy o kúpe cenných papierov z 26. apríla 2010. V čase uzatvorenia zmluvy o úvere č. XXX/XX/XXXXXX k 12. augustu 2009 bol stav finančnej hotovosti v pokladnici C. vo výške 620 309,64 eur a stav na bankových účtoch C. bol vo výške 1 798,52 eur. Táto skutočnosť potvrdzuje, že spoločnosť C. nemala v čase kúpy druhého pozemku dostatok finančnej hotovosti a keďže nemala žiadny zisk, logicky ani v budúcnosti nemohla byť schopná splácať úver bez toho, aby O. R. vložil do spoločnosti ďalšie peniaze a to bez ohľadu na to, či by bol default vyhlásený už po prvej splátke alebo po ďalších. Stav pokladne bol len účtovným stavom, nie stavom skutočným.

Obžalovaný poukázal na nepoužiteľné dôkazy: právne závery znalkyne prof. Ing. Majdúchovej, CSc., výsluchy vykonané súčasne s dvoma znalcami z rôznych odvetví, nekonanie o námietke zaprotokolovanej priamo do zápisnice o výsluchu znalcov, výsluchu svedka U..

Obžalovaný namietal nedôvodné odmietnutie jeho návrhov na vykonanie dokazovania, ktoré uplatnil v prípravnom konaní počas preštudovania vyšetrovacieho spisu (ktoré netvorí súčasť súdneho spisu).

Obžalovaný za dôležitý považuje aj obsah výsluchu svedka T. P., ktorý tvrdil, že sa osobne za H. a za skupinu O. nezúčastňoval na rokovaniach so zástupcami C.. Bolo preto nevyhnutné ustáliť osoby, ktoré sa na týchto stretnutiach zúčastňovali a vykonať ich výsluchy.

Obžalovaný ďalej namietal vedenie výsluchu svedka R. v prípravnom konaní, ktorému vyšetrovateľ kládol sugestívne a kapciózne otázky.

Rovnako je nepodložený predpoklad o výške spôsobenej škody. Určená škoda vychádzala z kúpnej ceny, čo nie je korektné, pretože táto nadobúdacia cena pozemkov nezodpovedala ich všeobecnej hodnote, ktorá bola ovplyvnená celosvetovou hospodárskou recesiou a ďalšími skutočnosťami, ako napr. zriadené záložné právo na predmetné pozemky. Takéto skutočnosti nezohľadňovali ani znalecké posudky vyhotovené Ing. Jozefom Čápom a Ing. Jánom Víťazkom, ktoré sú navyše nezákonné a procesne nepoužiteľné (boli vyhotovené pred vznesením obvinenia).

Obžalovaný pod písm. a/ až o/ vymenoval dôkazy, ktoré súd nevykonával, pričom poukázal na porušenie čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 17 ods. 3, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

Čo sa týka prípravného konania, obžalovaný P. poukázal v odvolaní na viaceré nedostatky. Podľa názoru obžalovaného existujú pochybnosti o tom, či do vyšetrovacieho spisu neboli po jeho preštudovaní dopĺňované ďalšie materiály. Obžalovanému bol predložený vyšetrovací spis o počte listov 2963, ktorý údaj je prepisovaný. Je zrejmé, že 36 duplicitne očíslovaných listov buď vo zväzku č. 5 alebo vo zväzku č. 6 muselo byť do vyšetrovacieho spisu doplnených po jeho preštudovaní obžalovaným. Takéto konanie je v rozpore s § 6 ods. 4 (prvá veta) Vyhlášky MS SR č. 618/2005 Z. z. o tvorbe spisu orgánmi činnými v trestnom konaní a súdmi. Konanie je zároveň potrebné vyhodnotiť ako závažné porušenie práva na obhajobu, ktoré samo o sebe bolo dôvodom na postup prvostupňového súdu podľa ust. § 244 ods. 1 písm. h/ Trestného poriadku. Návrh obhajcu JUDr. Jozefa Madeja z 31. januára 2013, ktorý sa aj podľa vyjadrenia vyšetrovateľa ešte dňa 26. októbra 2016 vo vyšetrovacom spise nachádzal, sa momentálne v súdnom spise nenachádza. V zápisnici o výsluchu svedka O. R. absentuje str. č. 2 zápisnice, kde malo byť poučenie svedka.

Doposiaľ existujú pochybnosti o účelovosti začatia trestného konania a jeho vedenia z hľadiska príslušnosti. Podnet na začatie trestného stíhania bol spracovaný operatívnym pracovníkom Odboru boja proti korupcii Stred, úradu boja proti korupcii P PZ a nebol adresovaný Odboru boja proti korupcii Západ alebo Bratislava. Podnet bol spracovaný 12. apríla 2012. Uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, teda na základe trestného oznámenia dňa 18. apríla 2012 (hoci malo byť vydané § 199 ods. 2 Trestného poriadku). V tento istý deň bolo zo strany poškodenej spoločnosti C. podané na Odbor boja proti korupcii Stred ÚBPK P PZ. Oznámenie malo 11 strán a 91 príloh. Vyšetrovateľ vzniesol obvinenie až 20. septembra 2012 (t.j. viac ako 5 mesiacov viedol trestné konanie bez toho, aby umožnil obžalovanému uplatniť jeho právo na obhajobu.). Po začatí trestného stíhania do vznesenia obvinenia boli vykonané zaisťovacie úkony (materiály a dôkazy), ktoré slúžili na vypracovanie znaleckého posudku a niektoré výsluchy svedkov.

Na základe uvedeného obžalovaný J. P. žiada, aby odvolací súd v zmysle ustanovení § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, a písm. f/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v časti o výroku o vine a v nadväznosti na ustanovenie § 321 ods. 2 Trestného poriadku, aby odvolací súd zrušil aj výroky napadnutého rozsudku o treste a o náhrade škody a aby v zmysle ustanovenia § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prokurátor ani poškodený sa k odvolaniu obžalovaného nevyjadrili.

Obžalovaný J. P. 30. júna 2017 doručil najvyššiemu súdu návrhy na vykonanie dokazovania.

Na verejnom zasadnutí obhajkyňa obžalovaného zotrvala na podanom odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie obžalovaného je prípustné (§ 306 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 307 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku), na súde, proti ktorého rozsudku odvolanie smeruje a včas (§ 309

ods. 1 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného uvedené v odvolaní, tieto vo svojej podstate spočívajú v posudzovaní tých istých dôkazov hodnotených prvostupňovým súdom.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo obžalovaného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Z judikatúry ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené obžalovaným, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných procesnými stranami konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozhodnutia špecializovaného trestného súdu konštatuje, že toto rozhodnutie uvedené požiadavky spĺňa.

V tomto konaní bol zadovážený dostatok dôkazov, ktorými boli objasnené všetky základné skutočnosti uvedené v § 119 Trestného poriadku.

Skutkové zistenia sú v súlade s vykonanými dôkazmi, ktorými bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že obžalovaný sa dopustil skutku opísaného vo výroku o vine odvolaním napadnutého rozsudku. V tomto smere odvolací súd nezistil žiaden z dôvodov odôvodňujúcich podanie dovolania podľa § 371 Trestného poriadku. Zároveň nebolo zistené porušenie práv obžalovaného.

Prvostupňový súd pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa tretej časti, tretej hlavy Trestného poriadku ako aj ďalších jeho ustanovení upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil takých pochybení, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku.

Na základe výsledkov takéhoto úplného a zákonne vykonaného dokazovania, po vyhodnotení dôkazov v súlade s kritériami uvedenými v § 2 ods. 12 Trestného poriadku dospel prvostupňový súd k správnym skutkovým záverom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Trestného poriadku uviedol právne úvahy, ktorými sa spravoval pri hodnotení jednotlivých dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny.

Pri tomto sa dostatočne zaoberal hodnotením výpovede obžalovaného J. P., svedkov Ing. B. I., E. O., Ing. O. A., C. T., E. U., T. P., znalkyne prof. Ing. Heleny Majdúchovej, CSc., O. R., znaleckých posudkov a listinných dôkazov.

Napriek tomu odvolací súd k námietkam obžalovaného, ktoré uviedol v odvolaní uvádza:

Obžalovaný J. P. svoju vinu nepriznal. Prvostupňový súd sa podrobne zaoberal jeho obhajobnými tvrdeniami na st. 27- 30 rozsudku. S týmito hodnoteniami sa aj najvyšší súd stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. Je nepochybné, že obžalovaný počas celého dokazovania nepreukázal, aké náklady spoločnosti C., s.r.o. financoval z vlastných peňazí, aké nehnuteľnosti musel založiť alebo odpredať za zlomkovú cenu, nepredložil žiadne listinné dôkazy o údajnom založení súkromných nehnuteľností, nedoložil žiadne zmluvy o pôžičkách resp. úveroch. Obhajobné tvrdenia obžalovaného, že konal na základe pokynu spoločníka obchodnej spoločnosti, sú z hľadiska naplnenia zákonných znakov

skutkovej podstaty žalovaného trestného činu neakceptovateľné. Ak by aj spoločník obchodnej spoločnosti, ktorý nie je konateľom obchodnej spoločnosti dal súhlas konateľovi na konanie, ktoré je v rozpore so záujmami spoločnosti a malo by to za následok vznik škody, konateľ obchodnej spoločnosti je zodpovedný v konečnom dôsledku za konanie v mene obchodnej spoločnosti v súlade s § 135a Obchodného zákonníka ako všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorý ustanovuje povinnosť vykonávať pôsobnosť konateľa s odbornou náležitou starostlivosťou v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov.

Len na ozrejmienie najvyšší súd pripomína, že spoločník je fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa na riadení spoločnosti podieľa vkladmi. V prípade, ak má spoločnosť viacerých spoločníkov, o otázkach spoločnosti rozhodujú na Valnom zhromaždení. Do pôsobnosti Valného zhromaždenia okrem iného patrí aj schvaľovanie riadnej individuálnej účtovnej závierky a mimoriadnej účtovnej závierky a rozhodnutie o rozdelení zisku alebo úhrade strát. Konateľ s.r.o. je štatutárny orgán spoločnosti - je tou osobou, ktorá je oprávnená v mene spoločnosti konať navonok vo všetkých veciach, ktoré sa spoločnosti týkajú (napr. podpisuje v mene spoločnosti zmluvy, uzatvára dohody). Riadi každodenný a bežný chod spoločnosti. Zo zákona k základným povinnostiam konateľa patrí najmä riadne vedenie účtovníctva, predkladanie spoločníkmi na schválenie riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu individuálnu účtovnú závierku a návrh na rozdelenie zisku alebo úhradu strát v súlade so spoločenskou zmluvou a stanovami a informovanie spoločníkov o záležitostiach spoločnosti. Konateľ pri výkone svojej funkcie zodpovedá za škodu, ktorú spoločnosti spôsobil tým, že porušil svoje povinnosti.

Obžalovaný v odvolaní uviedol, že súd v jeho neprospech vyhodnotil tvrdenie, že ďalšie rokovania už viedol R. s U. sám na letisku vo Viedni. Z výpovede svedka R. a U. možno zistiť, že títo sa stretli na letisku vo Viedni, ale to bolo až po uplynutí dohodnutej doby dvoch rokov (U. totiž navrhol, že sa uzavrie pôžička od banky a dá sa termín na dva roky, aby sa pozemok predal, alebo aby sa úver splatil). Nič z toho sa neuskutočnilo.

K spornej sume 700 000 eur. Svedok Ing. B. I. potvrdil, že na základe výzvy zo 6. decembra 2009 sám v hotovosti obžalovanému uhradil sumu 700 tisíc eur 16. decembra 2009, čo potvrdzujú aj účtovné doklady (príjmový a výdavkový pokladničný doklad).

Ani znalecké dokazovanie (ktoré obžalovaný spochybňoval) nepreukázalo jeho tvrdenie, že by z tejto sumy boli uhradené nejaké faktúry vo výške 350 tisíc eur a 480 tisíc eur s DPH. Zo znaleckého dokazovania je zjavné, že C., s.r.o. finančné prostriedky v sume 1 088 256 eur mala k dispozícii z úveru, a tiež mala k dispozícii 700 tisíc eur od svedka I., z ktorých bolo možné uhradiť mimoriadnu splátku úveru. Naopak bolo vyvrátené tvrdenie obžalovaného, že nedisponoval finančnými prostriedkami na úhradu mimoriadnej splátky úveru, lebo zvyšná suma z poskytnutého úveru vo výške presahujúcej sumu 1 088 000 eur bola použitá na úhradu za projektovú dokumentáciu k infraštruktúre projektu E.. Na základe pokynu obžalovaného boli prevedené uvedené finančné prostriedky v sume 900 tisíc eur a 120 tisíc eur z účtu C., s.r.o. na účet O. a.s., v ktorých obidvoch spoločnostiach bol obžalovaný štatutárnym orgánom. Od 28. augusta 2009 do 3. septembra 2009 postupne vybral aj finančné sumy 30 tisíc eur, 20 tisíc eur a 15 tisíc eur. Účel týchto výberov nijako neodôvodnil ani nezdokladoval.

Znalkyňa prof. Ing. Helena Majdúchová, CSc. zotrvala na hlavnom pojednávaní konanom 17. marca 2017 na záveroch znaleckého posudku a jeho doplnku. Znalecký kolektív konštatoval neúčelné vynakladanie nákladov. Znalkyňa na otázku prokurátora, či rozsah a kvalita poskytnutých dokladov umožnila dospieť k uvedeným záverom, uviedla - áno, umožňovala. Tým je daná aj odpoveď na námietku obžalovaného o nekompletnom účtovníctve.

Čo sa týka námietky obžalovaného týkajúcej sa znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave č. 3/2014, že znalci postupovali v rozpore s ustanovením § 145 ods. 1 Trestného poriadku, keď riešili právne otázky, a to vyslovením záveru o tom, že keď obžalovaný nezaplatil prvú mimoriadnu splátku úveru, nekonal „v súlade s dodržaním podmienky odbornej starostlivosti“. Takúto právnu otázku podľa názoru obžalovaného znalec nie je oprávnený riešiť.

K tomu najvyšší súd uvádza. Znalecký posudok nemožno bez ďalšieho odmietnuť iba preto, že znalec nad rámec svojho oprávnenia a v rozpore s ustanovením § 145 Trestného poriadku hodnotí vo svojom posudku niektoré dôkazy alebo rieši právne otázky. Skutočnosť, že znalec zaujme vo svojom posudku stanovisko aj k otázke, ktorej zodpovedanie prislúcha výhradne súdu, nerobí tento posudok celkom nepoužiteľným, pokiaľ obsahuje odborné poznatky a zistenia, z ktorých znalec také závery urobil a ktoré súčasne umožňujú súdu, aby si totožný alebo iný záver o takej otázke urobil sám (R 82/2001).

Svedkyňa C. T., ekonómka firmy C. na hlavnom pojednávaní jednoznačne uviedla, že nemá vedomosť o tom, že by O. a.s. uhradila nejaké platby za projektovú dokumentáciu dodávateľským spoločnostiam. Taktiež uviedla, že účtovné doklady jej predkladal obžalovaný v čase, keď bol konateľom. Prikazy na úhradu platieb tiež dával obžalovaný.

Svedok O. R. potvrdil, že C. s.r.o. mala záujem kúpiť 105 ha pozemkov v celku, nie po etapách a kúpna cena mala byť 12 miliónov eur. Zdrojom mali byť úverové prostriedky ním osobne ručené a spoločnosť Q.. poskytla tieto finančné prostriedky na celých 105 ha. On sa nemohol plne venovať podnikaniu, preto vložil plnú dôveru obžalovanému. Ak boli nejaké pracovné stretnutia, zúčastňoval sa ich obžalovaný. Svedok niekoľkokrát zdôraznil, že neexistuje žiadne rozhodnutie alebo pokyn Valného zhromaždenia C. týkajúci sa ukončenia úverového vzťahu. O platbách poskytnutých obžalovaným O., a.s. nemal vedomosť. Obžalovaný mu nevysvetlil, prečo nezaplatil mimoriadnu splátku úveru. Na takýto úkon mu žiaden súhlas neudelil on ani druhý spoločník. Podľa názoru svedka, pri podpise jednotlivých zmlúv s M. a E., malo byť zvolané Valné zhromaždenie C., pretože išlo o rozsiahlu dohodu a sumu, ktorá presahovala plnú moc riaditeľa (konateľa).

Svedok E. O. vypovedal na hlavnom pojednávaní, že on bol konateľom spoločnosti C., s.r.o. dovtedy, pokiaľ mal podpísať úver s H. (nechcel niest' zodpovednosť). Zmluvy s H. podpísal obžalovaný P..

Svedok Ing. O. A. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní uviedol skutočnosti zoznámenia sa s obžalovaným (jednalo sa o predaj pozemkov v E.), so spôsobom jeho jednania s ním, ale aj skutočnosti, týkajúce sa jeho vydierania. Cenu dohadoval s obžalovaným. Obžalovaný chcel navýšiť cenu o určitý objem. Predávajúci nemali námietky. Potom sa podpísala sprostredkovateľská zmluva s firmou U. a A. spojená s vyplatením provízie. Obžalovaný uviedol, že podpísaním sprostredkovateľskej zmluvy bol podmienený obchod s C., s.r.o.

Svedok T. P. (finančný riaditeľ O.) na hlavnom pojednávaní okrem iného uviedol, že na jednaniach so zástupcami spoločnosti C. ohľadom vysporiadania úveru sa zúčastňoval s obžalovaným P., s R. nie. Zúčastňoval sa jednaní ohľadne Zmluvy o kúpe akcií s právom opcie, uzatvorenej v roku 2010 medzi C. (kupujúcim) a E. (predávajúcim). Spoločnosť O. mala s E. podpísanú zmluvu o poradenstve. Podstatou bolo, že C. mohla kúpiť akcie M., ktorá predtým kúpila pozemky od C.. E. mala podpísanú zmluvu s majiteľom akcií M., aby splnila svoj záväzok, ak by C. využila právo opcie na kúpu akcií.

K námietkam obžalovaného k zamietnutiu a nepoužiteľnosti niektorých dôkazov.

Je potrebné zdôrazniť, že väčšina pripomienok sa týkala prípravného konania, ktorými pripomienkami sa dôkladne zaoberal prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku.

Najvyšší súd predovšetkým zdôrazňuje, že prijatím zák. č. 301/2005 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2006 sa priniesla nová úprava - odstránenie vyšetrovacej zásady zo súdneho konania, s čím je spojené dôkladné uplatnenie zásady zodpovednosti prokurátora za dokázanie viny obžalovaného, teda zásady „dôkazného bremena“.

Najvyšší súd konštatuje, že dôkaz je prípustný, len ak bol dodržaný princíp zákonnosti pri voľbe a použití dôkazného prostriedku orgánom príslušným na rozhodnutie. Zákonnosť získaného dôkazu ovplyvňuje jeho ďalšiu prípustnosť v konaní. Skutkové zistenia sa nemôžu opierať o dôkazy získané a

vykonané nezákonným spôsobom, teda v rozpore s trestnoprávnymi normami upravujúcimi dokazovanie. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na ustálenú judikaturu, podľa ktorej za zákonný spôsob získania dôkazu je potrebné považovať nielen splnenie formálnych čiže procesných podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom na vykonanie konkrétneho dôkazu, ale aj splnenie materiálnych (obsahových) podmienok, aby tak použitý dôkazný prostriedok bol zameraný na zistenie tých skutočností, na ktorý zameraný a použitý môže a má byť.

Obžalovaný namietal niektoré dôkazy vykonané po začatí trestného stíhania po vznesení obvinenia. K tomu najvyšší súd uvádza. Dokazovanie od začatia trestného stíhania po vznesení obvinenia neprebieha spôsobom typickým pre prípravné konanie a dokazované prostriedky sa obmedzujú len na výsluch oznamovateľa, poškodeného, podozrivého a na vyžiadanie písomných podkladov. V prvom rade je potrebné uviesť (ako to napokon najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach už niekoľkokrát zdôraznil), že hranica procesnej použiteľnosti dôkazov je v zásade daná začatím trestného stíhania „vo veci“.

Výnimkou sú (vo vzťahu k rozhodnutiu o vine) prípady, ak ide o vo významnej miere rozhodujúci alebo jediný usvedčujúci dôkaz (dôkaz kľúčového charakteru pre posúdenie viny, ktorý musí byť vykonaný kontradiktórne, teda umožnením účasti obvineného alebo obhajcu (stačí aspoň raz v priebehu konania), čo samozrejme pred vznesením obvinenia neprichádza do úvahy. Požiadavka kontradiktórnosti je splnená, ak mala obhajoba možnosť (bola o tom riadne a včas upovedomená) zúčastniť sa výsluchu svedka. Je samozrejme len na nej, či toto svoje právo využije. Vo vzťahu k postupu štátneho orgánu (v trestnom konaní policajta, prokurátora a súdu) primárne platí prezumpcia súladu takého postupu so zákonom (rovnako platí prezumpcia neviny u podozrivého a obvineného). Predpoklad zákonnej komformnosti musí byť teda následne vyvrátený. Keďže po začatí trestného stíhania je policajt oprávnený vykonávať všetky úkony podľa Trestného poriadku (ako to výslovne ustanovuje § 199 ods. 5 tohto zákona), je oprávnený aj vypočúvať svedkov.

Účelom a zmyslom procesného inštitútu začatia trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku je, aby orgány prípravného konania (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku) mohli vykonávať procesne použiteľné úkony podľa Trestného poriadku smerujúce k zisteniu páchatela trestného činu a vzneseniu obvinenia konkrétnej osobe hneď, ako to odôvodňuje dôkazná situácia.

Podľa stanoviska trestnoprávného kolégia Najvyššieho súdu zo 7. decembra 2009, sp. zn. Tpj 63/2009, obžaloba v trestnej veci môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), ak k ich vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.

K námietke obhajoby o kladení sugestívnych a kapcióznych otázok vyšetrovateľom najvyšší súd konštatuje, že Trestný poriadok vo všeobecnosti zakazuje kladenie sugestívnych a kapcióznych otázok (§ 122 ods. 3, § 132 ods. 2 Trestného poriadku) avšak ich konkrétnejšie nevymedzuje a ani nerieši problém kontrolných, spresňujúcich a doplňujúcich otázok, ktoré bežne obsahujú určitú sugesciu a bez ich použitia by bola väčšina výsluchov len povrchná.

K námietke obžalovaného, že niektoré návrhy na vykonanie dôkazov neboli súdom akceptované, súd tieto dôkazy buď nevykonával (nezaoberal sa s nimi, resp. ich vykonanie odmietol.).

Z hľadiska uplatnených odvolacích námietok považuje najvyšší súd za potrebné upozorniť na tú skutočnosť, že súd smie v zmysle § 278 ods. 2 Trestného poriadku pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Na hlavnom pojednávaní platí zásada bezprostrednosti, priamosti a ústnosti (s určitými zákonnými výnimkami). Pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numerantur).

Čo sa týka použiteľnosti svedeckých výpovedí z prípravného konania v súdnom konaní resp. teda

celkovo ich významu z pohľadu rozhodovania súdu, je potrebné poznamenať, že zápisnice o takých výsluchoch môžu byť pri splnení zákonných podmienok v priebehu súdneho konania čítané ako náhrada výpovede svedka na pojednávaní, pričom pokiaľ sa súd i obe strany - prokurátor a obžalovaný - zhodnú, že osobný výsluch svedka na pojednávaní nie je potrebný, môže byť takto čítaná opäť aj nekontradiktórne vykonaná kľúčová svedecká výpoveď, podstatná pre rozhodnutie o vine (v ostatných prípadoch musí byť podmienka kontradiktórnosti splnená, ak by malo byť rozhodnutie výlučne alebo v rozhodujúcej miere založené na dotknutej výpovedi). Druhou alternatívou je možnosť také výpovede predložiť na odstránenie rozporov oproti skoršej vo veci vykonanej svedeckej výpovedi (napr. výsluch svedka R.). Z obsahu spisu je zrejmá tá skutočnosť, že obžalovaný P. za účasti svojho obhajcu odmietol konfrontáciu so svedkom R. (č. l. 421 - 422). Svedok R. sa na určené hlavné pojednávanie 16. - 17. februára 2017 nedostavil z dôvodu, že bol nedosiahnuteľný (nachádzal sa na rôznych miestach v cudzine). Z tohto dôvodu boli v súlade s § 263 ods. 3 písm. a/ Trestného poriadku na hlavnom pojednávaní prečítané zápisnice o výsluchu svedka R. z prípravného konania. Prečítanie zápisnice o výpovedi svedka z prípravného konania v priebehu konania pred súdom samo osebe nemôže byť považované za nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 a 3 písm. a/ Dohovoru, použitie takejto výpovede ako dôkazu však musí byť zlučiteľné s právami obhajoby, ktorých ochrana je predmetom a účelom čl. 6 Dohovoru. Je tomu tak predovšetkým v prípade, ak osoba obvinená z trestného činu, ktorej podľa čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru svedčí právo vypočúvať alebo nechať vypočuť svedkov proti sebe, nemala príležitosť v žiadnom z predchádzajúcich štádií konania klásť otázky osobe, ktorej výpoveď je na súdnom konaní čítaná. V danej veci o takýto prípad nejde.

V konaní pred súdom vyplýva pre súd povinnosť rozhodnúť o každom návrhu na doplnenie dokazovania, pričom tak môže urobiť v ktorejkoľvek fáze konania, najneskôr však pred meritórnym rozhodnutím veci.

Ak súd nemieni akceptovať návrh strany na doplnenie dokazovania vykonaním dôkazu týkajúceho sa okolností nepodstatnej pre rozhodnutie, alebo okolností, ktorú možno zistiť už skôr navrhnutými, resp. zabezpečenými dôkazmi, môže zamietnuť takýto návrh uznesením po začatí hlavného pojednávania, pričom prihliadne na to, či sa jedná o zrejmú neaktuálnosť navrhnutého dôkazu a či nebude vývojom dokazovania potrebné toto rozhodnutie korigovať. Inak tak urobí až po vykonaní celého dokazovania, resp. jeho relevantnej časti. Z uvedeného logicky vyplýva, že navrhovanie dôkazov, ale aj opak, teda vzatie návrhu späť, je z časového hľadiska závislé od vývoja procesu dokazovania z časového hľadiska je hraničnou fázou aplikovanie ustanovenia § 274 ods. 1 Trestného poriadku súdom, teda moment rozhodnutia súdu, ktorým sa uzatvára dokazovanie vyhlásením dokazovania za skončené, čím sa jednak končí najdôležitejšia fáza kontradiktórneho hlavného pojednávania a jednak sa ohraničuje rozsah vykonaného dokazovania, ktoré súd bude hodnotiť ako podklad pre svoje rozhodnutie. Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v tejto záverečnej fáze konania pred rozhodnutím vo veci samej, kedy naposledy možno uplatniť návrhy na doplnenie dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania, jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. V konkrétnej prejednávanej veci je takýmto prejavom aj vyhlásenie obhajkyne obžalovaného J. P., prokurátora a zástupcu poškodeného na hlavnom pojednávaní, konanom 24. apríla 2017, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania (č. l. 3506), ktorým sa s následným postupom súdu podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku - vyhlásenie dokazovania za skončené, uzavrelo dokazovanie.

Na verejnom zasadnutí konanom na Najvyššom súde Slovenskej republiky 26. júla 2017 boli prečítané návrhy na vykonanie dôkazov, ktoré obžalovaný J. P. doručil najvyššiemu súdu 30. júna 2017. Najvyšší súd konštatuje, že tieto návrhy sú v podstate zhodné s návrhmi na vykonanie dokazovania, o ktorých už rozhodol prvostupňový súd, a na ktoré obžalovaný poukázal v odvolaní okrem návrhu pod bodom 17. Obžalovaný navrhol vykonať výsluch svedkyne S. T., ktorá v rozhodnom čase vykonávala audit v spoločnosti C. a môže predložiť aj správu z auditu. Z odpovedí na mail z 20. júla 2017 okrem iného vyplýva, že Spoločnosť E., v ktorej je pani T. konateľkou až od roku 2016 neuskutočnila riadny audit, ale len prehľad a overenie peňažných tokov spoločnosti C. (za roky 2006 až 2010) a to pre interné účely objednávateľa, t.j. „bez auditorskej pečiatky“.

Najvyšší súd preto v súlade s § 272 ods. 3 Trestného poriadku návrh na vykonanie dôkazov predložených obhajkyňou obžalovaného 30. júna 2017 odmietol a dokazovanie po vyjadrení zúčastnených strán, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, vyhlásil v súlade s § 274 ods. 1 Trestného poriadku za skončené.

Aj podľa názoru najvyššieho súdu sa predmetný skutok stal tak, ako to správne zistil a ustálil prvostupňový súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania. Obžalovaný J. P. ako konateľ obchodnej spoločnosti C., s.r.o.; bez obmedzenia valným zhromaždením disponoval s oprávneniami konateľa v neobmedzenom rozsahu. Voľne disponoval vloženými finančnými prostriedkami. Bolo mu poskytnutých 12 miliónov eur na nákup pozemkov o celkovej výmere 105 ha, ktoré pozemky však v dohodnutej výmere neodkúpil, finančné prostriedky minul, náležitým spôsobom nezdokladoval. Aby bolo možné realizovať projektový zámer v E., bolo nevyhnutné zakúpiť aj zvyšok pozemkov vo výmere 25,7 ha, na čo použil finančné prostriedky z úveru od H., ktorý úver navýšil o sumu 1 088 000 eur, ktorú sumu použil pre vlastnú potrebu. Podmienkou poskytnutia úveru, bolo uhradenie mimoriadnej splátky úveru vo výške 700 tisíc eur do 31. decembra 2009. Napriek tomu, že podľa záverov znaleckého posudku k uvedenému dátumu disponoval sumou minimálne v rozsahu 931 tisíc eur, mimoriadnu splátku úveru neuhradil, čím spôsobil okamžitú splatnosť úveru. Následne uzavrel pre spoločnosť C., s.r.o. ekonomicky nevýhodné zmluvy (so spoločnosťou M. a.s., E.), čím spoločnosti C. spôsobil škodu vo výške 7 818 906,57 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že napadnutý rozsudok netrpí žiadnou právnou chybou, v ktorej obžalovaný videl nesprávne právne posúdenie skutku, lebo vykazuje všetky zákonné znaky obzvlášť závažného zločinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, z ktorého bol uznaný za vinného. Správne právne posúdenie skutku zodpovedá vo výroku rozsudku o vine i tzv. právna veta.

Právne námietky obžalovaného, ktoré ním boli relevantne uplatnené, nie je možné akceptovať. Obžalovaný dal po pozornosti súdu české judikáty Najvyššieho súdu Českej republiky (11 Tdo 108/2004, TR NS 13/2005-T 772), ktoré však na daný prípad nie je možné aplikovať.

Objektom trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 Trestného zákona sú majetkové práva v najširšom zmysle a nepriamo je chránený i zvláštny vzťah dôvery medzi osobou, ktorej patrí určitý majetok, a tým, kto je povinný ho opatrovať alebo spravovať. Predmetom útoku je cudzí majetok, a to nielen veci, ale aj ďalšie majetkové hodnoty.

Majetkom sa rozumie súhrn všetkých majetkových hodnôt, t.j. vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt.

Vecami sú všetky hmotné predmety, ktoré sú ovládateľné a slúžia potrebám ľudí, vrátane pozemkov, bytov a nebytových priestorov, podnikov, peňazí v hotovosti, cenných papierov, ovládateľných prírodných síl. Súčasťou majetku sú i iné majetkové hodnoty, ktorými sa rozumejú majetkové práva alebo iné peniazmi ocenené hodnoty, ktoré nie sú vecami a nevzťahujú sa na ne ani ustanovenia o veciach (pohľadávky, obchodné podiely v obchodných spoločnostiach, členské vklady v družstvách atď.).

Spravidla je majetok tvorený súhrnom všetkých aktív určitého právneho subjektu, pričom nezáleží na tom, či sú tieto majetkové hodnoty vedené v účtovníctve alebo v inej evidencii.

Cudzím majetkom je majetok, ktorý nepatrí celkom alebo sčasti páchatel'ovi. (Cudzím majetkom je preto napr. i majetok spoločnosti s ručením obmedzeným, pretože táto je samostatnou právnickou osobou s vlastným majetkom.

Podstatou trestného činu podľa § 237 Trestného zákona je konanie, ktorým vzniká škoda na cudzom

majetku, a nevyžaduje sa, aby sa tým páchatel' alebo niekto iný obohatil alebo získal inú výhodu.

Škodou na cudzom majetku, ktorá je objektívnou stránkou trestného činu porušenia povinnosti pri správe cudzieho majetku sa teda rozumie nielen zmenšenie dotknutého majetku, ale aj nedostatok prírastkov na ňom. Konatelia majú povinnosť postarať sa o to, aby spoločnosti nevznikli škody. Konateľ nebude zodpovedať za škodu iba za predpokladu, že konal nielen s odbornou starostlivosťou, ale súčasne aj v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Ak sú obe podmienky (konanie s odbornou starostlivosťou a konanie v dobrej viere) splnené súčasne (dôkazné bremeno je na konateľovi), zodpovednosť konateľa za škodu nevznikne.). Konateľ sa zbaví zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že konal v súlade s uznesením valného zhromaždenia. Odborná starostlivosť zahŕňa nielen povinnosť konať v súlade s právnymi predpismi, ale aj povinnosť skúmať vhodnosť pokynov z hľadiska záujmov spoločnosti.

Povinnosť opatrovať a spravovať cudzí majetok majú osoby, ktoré sú povinné spravovať záležitosti iných osôb, pokiaľ v tom je zahrnutá i povinnosť starostlivosti o ich majetok alebo nakladanie s ním. Takáto povinnosť môže byť uložená niektorým ustanovením zákona alebo určitou zmluvou.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný ako konateľ nielenže náležitým spôsobom v dostatočnom rozsahu nezdokladoval a nepreukázal, ako konkrétne a na aký účel vynaložil všetky poskytnuté finančné prostriedky spoločnosti, ale napriek vedomosti o tom, že neuhradí mimoriadnu splátku úveru, spoločnosť príde o založené pozemky, túto mimoriadnu splátku úveru neuhradil a následne ako konateľ realizoval niektoré úkony postrádajúce ekonomickú zmyslupnosť, v dôsledku čoho spoločnosti spôsobil škodu veľkého rozsahu. Konal tak spôsobom, ktorý je v rozpore s ustanovením § 135a Obchodného zákonníka a ktorý nemožno označiť ako výkon pôsobnosti konateľa obchodnej spoločnosti s odbornou starostlivosťou v súlade so záujmami spoločnosti, pretože záujmom spoločnosti a samotným účelom podnikania je dosiahnutie zisku.

Porušenie povinnosti pri správe cudzieho majetku spočíva v tom, že páchatel' jedná v rozpore so všeobecným alebo konkrétnym vymedzením obsahu takejto povinnosti.

Páchatel'om predmetného trestného činu môže byť len fyzická osoba, ktorá je nositeľom zákonom uloženej alebo zmluvne prevzatej povinnosti opatrovať alebo spravovať cudzí majetok (špeciálny subjekt).

Z hľadiska subjektívnej stránky sa pre trestnú zodpovednosť za tento trestný čin vyžaduje úmyselné zavinenie, pričom postačí aj úmysel nepriamy.

Okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, je podľa § 237 ods. 4 Trestného zákona spôsobenie škody veľkého rozsahu na cudzom majetku.

Škodou veľkého rozsahu sa podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona rozumie suma dosahujúca najmenej päťstónásobok takej sumy (133 000 eur).

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o treste, prvostupňový súd správne ukladal trest v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe, ktorá je v tomto prípade v rozsahu od 10 rokov do 15 rokov odňatia slobody. Pri ukladaní trestu prvostupňový súd prihliadol na existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Trestného zákona, a priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. e/ Trestného zákona a uložil obžalovanému trest odňatia slobody v celkovej výmere 11 rokov. Správne je aj zaradenie obžalovaného do výkonu trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia z dôvodu, že toto zaradenie lepšie zaručí nápravu obžalovaného ako stupeň s maximálnym stupňom strázenia. V súlade s ustanovením § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Trestného zákona prvostupňový súd uložil obžalovanému ochranné opatrenie - ochranný dohľad na dobu 16 mesiacov.

Výrok o náhrade škody je tiež uložený v súlade s § 287 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. obžalovanému

bola uložená povinnosť nahradiť poškodenú stranu spoločnosti J., s.r.o. so sídlom v P. škodu v sume 7 818 906, 57 eur.

Na základe uvedených dôvodov, odvolací súd nezistiac žiadne právne relevantné a významné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, ktoré by boli obžalovanému na prospech, jeho odvolanie zamietol, pretože zistil, že nie je dôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.